

Producenten van plantaardige oliën pleiten voor behoud biobrandstoffenbeleid

1) Klimaat- en Energiebeleid en biobrandstoffen

Biobrandstoffen reduceren broeikasgasemissies en versterken de landbouw

De Hernieuwbare Energie Richtlijn 2009/28/EU (HER) beoogt dat in 2020 10% van de energie gebruikt voor transport hernieuwbaar is. Het voorziet daarin een belangrijke rol voor biobrandstoffen, omdat deze bijdragen aan:

- Reductie van broeikasgasemissies
- Versterken van de landbouw
- Reductie van EU energie-afhankelijkheid

Duurzaamheidscriteria biobrandstoffen

Om mee te tellen voor het doel van 10% hernieuwbare energie voor transport stelt de HER minimumeisen aan de besparing van broeikasgasemissies vanwege productie van biobrandstoffen vergeleken met die van fossiele brandstoffen. Dit betreft emissies tijdens de levenscyclus van een brandstof (van bron tot en met wiel). Deze eisen worden in de tijd hoger. Biobrandstoffen moeten bovendien voldoen aan andere duurzaamheidseisen. Grondstoffen voor biobrandstoffen mogen bijvoorbeeld niet afkomstig zijn van gebied dat ontbost is na 2008.

ILUC Richtlijn

Na een lang debat is de Richtlijn 2015/2013/EU rondom Indirecte Verandering van Landgebruik (Indirect Land Use Change, ILUC) aangenomen. Deze wijzigt de HER als volgt:

- Introductie van factoren voor broeikasgasemissie vanwege biobrandstofproductie als gevolg van ILUC.
- Een plafond van max 7% voor gebruik biobrandstoffen uit eetbare gewassen.
- Vaststellen van grondstoffen die leiden tot biobrandstoffen waarvan de inzet ervan dubbel geteld mag worden bij het bereiken van het 10% HER doel. Onder de huidige HER zijn er nationale lijsten voor dubbeltellende biobrandstoffen. Via de ILUC Richtlijn komen daar Europese lijsten voor in de plaats.

Andere energie- en klimaatdoelen

Onder de HER moet in Nederland per 2020 van alle gebruikte energie 14% hernieuwbaar zijn. Dit geldt voor alle sectoren die onder de HER vallen en dat zijn er meer dan alleen transport. De Brandstofkwaliteitsrichtlijn 98/70/EC stelt dat in 2020 de broeikasgasemissie vanwege de productie van transportbrandstoffen met 6% gereduceerd moet zijn ten opzichte van 2010 (levenscyclusemissies). Dubbeltelling van biobrandstoffen geldt exclusief voor het subdoel van 10% hernieuwbare energie voor transport, maar niet voor het 14% HER-doel en evenmin voor het bereiken van het 6%-doel uit de Brandstofkwaliteitsrichtlijn.

2) ILUC omzetting: schaf dubbeltelling af, stel de kop op 7% en de jaarverplichting op 10%

Vernof bepleit het:

- Afschaffen van de dubbeltelling van biobrandstoffen bijvoorbeeld uit gebruikt frituurvet en dierlijk vet.
- Zetten van het plafond voor gebruik van biobrandstoffen uit eetbare gewassen op 7%.
- Handhaven van de jaarverplichting voor gebruik van hernieuwbare energie voor transport in 2020 op 10%.

Dit vermindert het gebruik van fossiele brandstoffen en helpt het 14% hernieuwbare energie doel te halen.

De huidige dubbeltelling van biobrandstoffen geldt alleen bij het bereiken van het 10%-transportdoel onder de Hernieuwbare Energie Richtlijn (HER). Zij geldt echter niet bij het bereiken van het

Vernof is de Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Eetbare Oliën en Vetten

ationale HER doel van 14% hernieuwbare energie en evenmin voor de doelen ten aanzien van besparing van broeikasgasemissie vanwege brandstofproductie die de petrochemische industrie moet bereiken onder de Brandstofkwaliteitsrichtlijn (2009/30/EU).

In 2014 leverden biobrandstoffen 5,54% (24,6 PJ) van de energie in Nederland gebruikt voor transport. Dubbeltellende biodiesel had daar een aandeel in van bijna tweederde (3,32% inclusief dubbeltelling, 15PJ) (NEA). In werkelijkheid is maar de helft daarvan bijgemengd. Dit is aangevuld met fossiele diesel. Deze heeft de “CO2-winst” van de dubbeltellende biodiesel teniet gedaan.

In 2014 gebruikte Nederland 3,32% dubbeltellende biodiesel. In 2014 bestonden de 2,22% andere biobrandstoffen uit 0,47% enkeltellende biodiesel uit raap- en palmolie, enkeltellende bioethanol (1,29%), dubbeltellende bioethanol (0,17%), dubbeltellende hydrotreated vegetable oil HVO (0,16%) en dubbeltellend biogas (0,10%).

Een plafond van 5% voor biobrandstoffen uit eetbare gewassen belemmert het op kosteneffectieve wijze halen van de doelstelling hernieuwbare energie en van die van de besparing op broeikasgasemissies. Een verlaging van de jaarverplichting tot bijvoorbeeld 8% hernieuwbare transportenergie in 2020 vermindert de bijdrage van hernieuwbare transportenergie aan het 14% doel hernieuwbare energie.

3) Versterken landbouw en bescherming investeringen

De raapzaadteelt in de EU is ten opzichte van 2004 verdubbeld. Bijna tweederde (60%) van de in Europa geteelde raapzaad is bestemd voor biodieselproductie. Bij de verwerking van raapzaad tot raapolie komt eiwitrijk raapmeel vrij. Biodieselvraag naar raapolie heeft geleid tot de extra productie van 10 miljoen ton raapmeel. Deze hoeveelheid heeft de EU-import van 7 miljoen ton sojameel vervangen, op een totale import van 25 miljoen ton. EU-lidstaten hebben een onderling sterk wisselende inzet van plantaardige oliën voor biodieselproductie. Echter gemiddeld is raapolie de “grootste” grondstof voor Europese biodieselproductie (ca. 60%), gevolgd door palmolie (ca. 20%), bijproducten uit de raffinage van palmolie (palmvetzuurdestillaten, 10%), gebruikt frituurvet en dierlijk vet (samen ca. 5%) en soja olie.

In Europa werd er in 2014 een geschatte hoeveelheid van 5 tot 6% biodiesel bijgemengd. De EU crush van oliezaden en raffinage van plantaardige oliën en de biodieselindustrie heeft investeringen gedaan die 7 tot 8% bijmenging van biodiesel bij fossiele diesel kunnen realiseren.

Op de palmolieplantages in Zuidoost Azië zijn de palmbomen al geplant die de palmolie moeten gaan leveren voor het bereiken van de EU-doelen voor hernieuwbare energie in transport in 2020.

De leden van Vernof zijn ieder onderdeel van multinationale ondernemingen met hoofdkantoren in respectievelijk Noord Amerika, Zuid Oost Azië en Zweden. Deze hoofdkantoren hebben zich individueel verbonden aan vergaande duurzaamheidsdoelen, waaronder het ontwikkelen van transparante ketens van agrogrondstoffen die bossen wereldwijd beschermen. Zie ook:

[ADM](#)

[Cargill](#)

[IOI](#)

[Sime Darby Unimills](#)

[Wilmar](#)

[AAK](#)

Op het vlak van natuurbescherming is er nauwe samenwerking met NGOs zoals in:

- De Round Table on Responsible Palm Oil ([RSPO](#)) (vaststellen van criteria voor de productie van Duurzame Palmolie).

- Het Braziliaanse [Soy Moratorium](#) (verbod op gebruik van soja van gebied ontbost na 2008).
- De [Carbon Stock Study](#) (HCS studie) (het definiëren van bos met hoge opslagcapaciteit van CO₂).

4) ILUC Richtlijn zet gedane investeringen in de kou

De in de ILUC Richtlijn vastgelegde factoren voor ILUC-emissie verhogen de broeikasgasemissie van biodiesel uit veel oliehoudende gewassen tot een niveau hoger dan dat van fossiele brandstoffen. De petrochemie moet deze factoren gaan gebruiken bij hun rapportage over bereikte vermindering van broeikasgasemissie.

De genoemde ILUC-factoren zijn gebaseerd op het onderzoek van het IFPRI instituut uit de VS. Door diverse partijen is al gewezen op de fundamentele fouten in de gebruikte aannames en gegevens, wat erkend is door de Europese Commissie. Zo worden de miljoenen hectaren braak liggende landbouwgronden niet meegenomen in het onderzoek; tevens wordt er geen rekening mee gehouden dat de Europese biobrandstoffen al moeten voldoen aan de meest strikte duurzaamheidsregels ter wereld, zoals neergelegd in de huidige HER. ILUC modelleren staat in zijn kinderschoenen.

Landbouwgrond bestaat uit akkerbouwgrond en grasland, echter wereldwijd is slechts 3% van die landbouwgrond bestemd voor de productie van biobrandstoffen.

Investeringen die gedaan zijn om bij te dragen het 10% hernieuwbare energie doel voor transport dienen voldoende te worden beschermd tegen de mogelijk nadelige gevolgen van de ILUC Richtlijn tijdens de omzetting van die Richtlijn in nationale wetgeving.

5) Food versus fuel

Biobrandstoffen hebben een geringe invloed op prijsvorming van levensmiddelen. Belangrijker daarbij zijn de prijs van fossiele energie, klimaat, oorlogen, export beperkingen, etc., zie ook het Wereldbank Policy Research Paper Long Term drivers of food prices van May 2013. Een en ander is ook erkend door de Europese Commissie.

6) ILUC-vrij plafond voor biobrandstoffen uit eetbare gewassen na 2020

Het HER doel voor gebruik van hernieuwbare energie in transport loopt tot 2020. De Raad heeft al bij de Europese Commissie aangedrongen op beleid voor vermindering van broeikasgasemissie vanwege transport na 2020.

De Duurzame Brandstofvisie onder het SER Energie Akkoord ziet de volgende rol voor duurzame biobrandstoffen:

- Als elektrificatie van personenvervoer te langzaam op gang komt
- Voor modaliteiten waarvoor elektrificatie minder geschikt is zoals zwaar transport, lucht- en zeevaart

Vernof stelt voor na 2020 een bindende doelstelling van gebruik van hernieuwbare energie in transport in te stellen, met een ILUC-vrij plafond van 7% voor biobrandstoffen uit eetbare gewassen.

Een systeem van flexibele doelstellingen/mandaten voor biobrandstoffen is effectief in periodes van eventuele mindere opbrengsten van agrarische grondstoffen.

7) Wetenschappelijke steun voor biobrandstoffen

A. Faaij heeft het volgende gezegd: “I am a great supporter of trying to accelerate the use of second-generation, advanced biofuels. These have more potential and a better climate performance and they should be supported. But capping the use of food-based crops for biofuels is not the way. These conventional biofuels are needed as a stepping stone to advanced biofuels”, European Energy Review, 26 november 2012 (www.europeanenergyreview.eu).